

5. Бабой А. Особливості втягнення неповнолітніх у злочинну діяльність. *Підприємництво, господарство і право. Серія Кримінальне право.* №12. 2019. С.277-283.

6. Топольскова І.О. Кримінально-правові та кримінологічні аспекти боротьби із втягненням неповнолітніх у злочинну або іншу антигромадську діяльність : дис. ... к-та. юрид. наук : 12.00.08. Луганськ, 2003. 184 с.

Олег Маркевич

*студент магістратури юридичного факультету
Західноукраїнського національного університету*

ПРИЧИНИ ТА УМОВИ ВИНИКНЕННЯ ГРУПОВОЇ ТА ОРГАНІЗОВАНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ

Щодо причин й умов виникнення та існування групової і організованої злочинності, то, на нашу думку, справедливо вказати, що однією із основних причин виникнення та прогресуючого розвитку організованої злочинності є неспроможність, або й того гірше свідоме небажання владних структур боротися із всіма можливими проявами цього криміногенного явища. Це небажання може пояснюватись як матеріальною зацікавленістю владних структур, так і їх некомпетентністю. Однак існує ще маса причин того, що організована та групова злочинність стає проблемою як внутрішньодержавною, такі міжнародною. Нижче ми вважаємо за необхідне навести свої міркування щодо причин масштабного розвитку групової та організованої злочинності, серед яких можна виділити наступні:

1. поєднання економічної та загально-кримінальної злочинної діяльності, або іншими словами криміналізація економічних відносин;

2. залучення до організованої злочинності корумпованих чиновників;

3. скоєння злочинними організаціями традиційних тяжких злочинів;

4. використання так званих вад суспільства (наркоманії, проституції тощо);

5. формування своєрідного резерву організованих злочинних структур з числа осіб, які відбувають кримінальне покарання у місцях позбавлення волі;

6. зростання кримінального професіоналізму, кваліфікованості вчинення злочинів;

7. висока латентність. Розробка дієвих заходів щодо запобігання організованій злочинності неможлива без всебічного аналізу її стану в тій чи іншій країні, одним із джерел інформації для якого є статистичні дані. Однак лише ці відомості навряд чи допоможуть дізнатись про реальний стан справ, оскільки загальновідомо, що організована злочинність відзначається високою латентністю. Тому кримінологічна характеристика сучасного стану організованої злочинності в Україні (рівень, структура, динаміка), складена на базі офіційних даних МВС України, має свої суттєві обмеження. У першу чергу нижченаведені статистичні дані відображають активність правоохоронних органів у виявленні законспірованої, замаскованої злочинної діяльності, яку здійснювали члени організованих груп (ОГ) і злочинних організацій (ЗО) [2].

Як зазначає Литвак О. М., масштаби латентної злочинності істотно коливаються, залежно від характеру злочинних посягань, оскільки потерпілі чи їхні представники (близькі, родичі) активно відстоюють свої інтереси і домагаються кримінального покарання винних осіб. Однак важко погодитись із такою думкою. Це можна простежити на прикладі вбивства, факт якого дуже часто перекривається таким поняттям, як «пропав безвісти». Тому у цьому випадку є виправданим твердження про те, що умисні вбивства не є одним із низьколатентних злочинів [1, с. 178].

Згідно з офіційною статистикою у структурі злочинів, учинених ОГ і ЗО, переважають злочини загально-кримінальної спрямованості: крадіжки, грабежі, розбої, злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їхніх аналогів або прекурсорів. Слід зазначити, що питома вага злочинів, учинених у складі ОГ і ЗО, сягає всього 0,7 % від усіх злочинів, зареєстрованих в Україні [3]. Лише половина від усіх осіб, які вчинили злочини у складі організованих злочинних угруповань, засуджується до позбавлення волі. Чи повинна така «сприятлива» ситуація тішити в першу чергу українське суспільство? Чи можемо ми говорити про успішну й ефективну роботу спеціалізованих органів боротьби з цим різновидом злочинності? Мабуть, навпаки, це привід замислитись над оманливістю офіційних даних і їх обмеженими можливостями для оцінки реальних масштабів організованої злочинності. Тому, розглядаючи це питання, не можна

залишити поза увагою проблему адекватності відображення дійсного рівня (обсягу) організованої злочинної діяльності в статистичних звітах. Якщо тільки невелика частка проваджень порушується стосовно організованих злочинних спільнот, то ми повинні усвідомлювати значні обмеження в наших знаннях, коли інтерпретуємо статистичні дані [1, с. 178].

Аналіз теперішнього стану структури організованої злочинності дозволяє зазначити, що без суттєвих змін як в законодавстві так і в кадровій сфері правоохоронних органів, в майбутньому варто очікувати подальшого збільшення рівня організованої злочинності.

Перелік використаних джерел

1. Литвак О. М. Державний контроль за злочинністю: дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.08. Х., 2001. 377 с.
2. Шостко О. Ю. Проблеми виміру латентності організованої злочинності. URL: http://dspace.nlu.edu.ua/bitstream/123456789/6204/1/SHostko_101.pdf.
3. Експрес-інформація про стан злочинності на території України за 12 місяців 2010 року / Департамент інформ. технологій МВС України. К., 2011.

Андрій Масник

*студент магістратури юридичного факультету
Західноукраїнського національного університету*

ОСОБЛИВОСТІ ЦИВІЛЬНОГО ПОЗОВУ ЯК СПОСОБУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАХИСТУ МАЙНОВИХ ТА НЕМАЙНОВИХ ПРАВ ПОТЕРПІЛОГО В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Дискусія про цивільний позов в кримінальному судочинстві активно триває. Теоретичні дослідження не відрізняються єдністю думок з даного питання. Позиції багатьох дослідників носять діаметрально протилежний характер.

Кримінально-процесуальні правовідносини щодо забезпечення захисту майнових та немайнових прав та відшкодування шкоди за допомогою цивільного позову, на думку більшості дослідників, регулюються як нормами цивільного, цивільно-процесуального, так і кримінально-процесуального права. Регулювання даних правовідносин носить комплексний інтегративний характер, оскільки використовуються норми різних галузей права, проте основне в цих правовідносинах полягає в тому, що їх виникнення в